

**Chronologiæ Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustiſimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

3. Quando loel prophetauerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](#)

Abdias, Jonas, Michaas prophetant. At verò Chronicum Alexandrinum ad annum 13. Ozia hæc notat: Osee Beerisilus, Amos, & Jonas Amatibi ex Gopher vaticinabantur.

*Manorij
Euseb. Siccis
Ioram
Ioram
Explica-
tus
in Euse-
bius.*

9. Quæcum animo complector, dubius hæsito, quonam potissimum anno regis Ozia cœperit Osee vaticinari: mihi enim persuadere non possum, omnes illos quos recenset Eusebius, uno illo anno 17. Ozia sua vaticinia exorsos. Verba autem Eusebij altero è duobus modis accipi possunt. 1. Illos quatuor prophetas anno isto 17. prophetasse quidem, sed unum aut plures eorum cœtius incepisse. 2. Tunc Osee suas prophetias auspiciatum fuisse, reliquos verò annis sequentibus vaticinatos. Et hic posterior modus mihi suauius aridet: siquidem excommuni sententia, non ante 25. Ozia annum cœpit Amos prophetare. Et si verò fieri potuerit, ut Osee ante annum 17. Azaria promeret oracula: id tamen ne aliter Eusebius, nec aliunde certa conjectura deprehendimus. Itaque ex anno & bono primordia Osee vaticinantis ad 17. annum regni Ozia vel non procul inde renocari posse autumo.

10. Ex diuersis pater, eam opinionem, quam iam num. 2. referebam, ex falso argumento narram: siquidem Ieroboam non 14. sed 26. annos ab Ozia entro- nimo regnauit in Israël. Hinc Amos, in diebus Ieroboam prophetauit duobus annis ante terramotum, qui fuit anno 27. Azaria. Vide notata q. 1. in Isaiam, & infra in Amos q. 4.

QVÆSTIO III.

Quando Joel prophetauerit.

1. *Rabbi Salomon, quem laudat & sequitur Lyranus (sive tamen præjudicio contrariae sententiae, vt ipse fatetur) Joelis prophetiam refert ad Ioram regem Israël: quia sicut Helisæus prænunciauit famem futuram; ita iste expressum modum, quo famæ inducta est, nimirum per corrosionem erucæ, bruchi &c. Quam opinionem merito explodunt recentiores huius loci interpretes, vt Ribera & Cornelius, famæ enim ab Helisæo prædicta, mox evenit vino adhuc Helisæo, vt patet 4. Reg. 8. Joel autem non fuit synchronous Helisæo, vt ipsius Hebrei parentur, qui loelem ad Manassæ tempora differunt. Iure itaque absolue negatur, quod Lyranus cum paucis sine ratione producit, sive dicamus loele vaticinante reuera erucas, locustas, bruchos, & auruginem fruges Hebræorum deuorasse, sive potius per has agrorum pestes intelligamus varias dades, quas Hebreo populo sui hostes intulerunt. Addit Ribera Rab. Salomonem locutum non tam ex proprio sensu, quam Auctoris Seder Olam; qui tamen hac in resibz non constat, cum tradat loelem sub Manassæ vaticinatum.*

2. *Ali-*

332

2. Opinio
sub Ma-
nasse.

1.

2.

Aliqui temporibus Manasse Ioelem prophetasse volum, inde
quia in duas tantum tribus inuechitur: ergo verisimile est, 10. tribus iam
etas fuisse. Quod contigit anno 6. Ezechia. Probat 2. ex 4. Rcg. 21. v. 10.
23. v. 26. ubi Deus Prophetas misisse dicitur, qui impendentes, proprie-
tate Manasse regno Iudeæ calamitates deauncient. Huc accedit, quod in
70. Sixti V. Ioelem post Micheam ponatur, & ipse Ioelem solvomunera
et graphicè depingat, ut illud quasi vicinissimum cernere videatur. Iane-
nus est Hebreorum in Seder Olam, Rab. David, Genesbradi, Monachij,
cij, quam valde probabilem esse dicit Cornelius, Argumento in Ioseph
dolphus Gualterus ad annum 14. Ezechiae, notat Ioeleme co tempore
prophetasse.

Ante Ma-
nassen pro-
phetauit
Ioelem.Regula
notanda.Ad 1. Opinio-
nem 2.

Ad 2.

Ad confir-
mationem.

Eorum tamen rationibus malo subscriptibere, quiccius, quam si Ma-
nassen prophetauit Ioelem prophetasse auerunt. Est S. Hieronymi Isa. 1. v. 10, inquit, in
tempore Isaiam, Osee, Ioelem Amos prophetasse, ex regibus, qui ponuntur in titulo cognomina
Ioelem. Tempora in quibus prophetauit eadem de lemnus accipere, quo in Osee
diebus Ozia, Joatham & Achaz, & Ezechia regum Iudea, & in diebus Iosephi
regis Israel. Quam explicationem Lyranus probabilem esse fatetur Ioelem
ratio. Huius rei generalem dat regulam idem Hieronymus Praef. in 12. pro-
prium ait, in quibus tempus non presertur in titulo, sub illis ex regibus prophetarum
& hi, qui ante eos habent titulos prophetaruerunt. Eiusdem sententia est S. Co-
Theodoreetus, Remigius, Bellarminus, Ribera, Cornelius, Menochius
S. Augustinus 28. Civit. 27. dum assertit Ioelem sub Joatham prophetarum
magis Emmanuel Sa, qui ad initium Osee sic scribit: Osee scilicet eodem seru tempore, iure
Ioelem, Abdias, Amos, Ionas, & Michæla scilicet eodem seru tempore, iure
prophetarunt.

4. Primæ rationis in contrarium consecutionem facile negabunt ut
iam laudari, dicentque non pauciora fortasse apud Isaiam aliquæ
vaticinia stante adhuc regno Israel, contra duas tribus edita fuisse,
apud Ioelem reperiantur. Aliæ prophetæ sat multæ alii prophetae
inspirata fuerunt contra Israel, idque tempore Ioelem, ac idcirco non erup-
hic in 10. tribus detinaret.

5. Ad secundam rationem facile dictu est, Ioelem sub Ozia capitulo que
sed sicut Isaiam usque ad Manasse regnum sua vaticinia produxisse, vix
Ioelem in eorum prophetarum numero non fuisse, de quibus effemini
Reg. 21. Quæ vero cap. 23. narrantur, nec ad Ioelem, nec ad Manasse, sed
tempora spectare videntur.

6. Nec referr, quod editio Romana 70. Seniorum Ioelem Michæla
ponat: illa enim editio non est maioris, inquit nec qualis auctoritas cum

etisdem Sixi V. & Hebræa, quæ loelem Michææ præponunt. Adhæc si 70, in-
terpretestempsis ordinem sequerentur, & loel primum sub Manasse pro-
phætæ: lotas Manassen non præcessisset: quod nec aduersarij concesserint.
Denique S. Vates affluente propheticō splendore, potuit æquè clarè Iero-
lymorum euerſionem, ante cladem Samariae, quam post eam prævidere, & ad
viuum repræsentare. Itaque arbitror loelem sub Ozia, viuo adhuc Ieroboam.
mo II. ante Amos vaticinari cœpisse, ut iam num. 3. ex S. Hieronymo refere-
bam.

*Auct. ri-
tas Biblica
rum Lat.
norum.*

*Sub Ozia
Ierob. ruit
& sub Ie-
roboamo.*

QVÆSTIO IV.

De tempore, quo prophetauit Amos.

1. Ceterum est eum prophetæ, in dubius Ozia regis Iuda, & in diebus Ieroboam fi-
cili regis Israel ante duos annos terræ motus, Amos 1. v. 1. Errans de Iero-
boam dubitate veritat cap. 6. v. 10. Sed quæstio est, quanto anno regni Ozia, quo
to Ieroboami hic terræ motus contigerit. Arias, Riberæ, & alij nonnulli con-
tendunt, hunc terræ motum, fuisse ante annum XV. Ozia, ob rationem supra
allatam q. 1. num. 2. & aiunt, inter regnum 13. annorum fuisse in Iuda, Amasia
interim vel viuente, & in in Lachis commorante, vel potius eo mortuo, ante-
quam Ozias ad regni fastigium euklereretur. Iosephum & Eusebium sibi aduer-
sanfanter quidem; at nos, inquit Riberæ, veritatem & concordiam tuemur, cuim
nullam habuerat rationem.

*Quando
fuerit iste
terra mo-
tus.*

Opinie.

2. Verum & nos cum Iosepho & Eusebio alijsque mox citandis veritatem
nique concordiam, sed aliter propugnamus ad 4. Reg. idque varijs quæstioni-
bus de annis Amasie, Ozia, locami propositis & discussis, tum Isa. 7. q. 3. nec-
non patito ante q. 2. de Osse. Quam ad rem apposicè hanc locum interpretatur
Cornelius dum illum terræ motum tribuit anno 27. & ex consequenti Amos
hec vaticinatum anno 25. eiusdem Ozia, quo adhuc in viuis degebat Iero-
boamus II. rex Israel. Vnde usque ad Samaria regnique Israelitici excidium an-
nos 70. supputat Isaías cap. 7. v. 8. Et bene monet Cornelius hanc sententiam
esse communem Doctorum & interpretum, puta Hebræorum, S. Hierony-
mi, Cyrilii, Procopij, Remigij, Rupertii, Hugonis, Lyrani, Clarij & aliorum.
Quod etiam Fasti Siculi tradunt.

*Iste motus
terra fuit
anno 27.
Ozia.*

3. Huius terræ motus meminit Iosephus lib. 9. Antiq. cap. cap. 11. vbi refert
Ozian regem Iuda secundis rebus elatum, munus sacerdotale usurpare, & in
altari rhythmatis incensum adolere voluisse, cui cum sacerdotes obssisterent,
mortem eis minabatur. Et ecce tibi, inquit, terra vehementer concutitur, fiscoque su-
perne templo radius Solis os regi improbum ferit, quod è vestigio lepra contextum est. Quod
tempore lepra fuerit infestus, quo sibi functionari sacerdotalem arrogare
Quest. Chron. P. 3.